

პოზიტიური პედაგოგიკის გამოყენება ინგლისურის, როგორც უცხო ენის სწავლებისას

ლეილა დიასამიძე, თეონა თედორაძე

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

email.:leila.diasamidze@bsu.edu.ge

email.:teona.tedoradze@bsu.edu.ge

<https://doi.org/10.52340/lac.2023.25>

სტატია ეხება პოზიტიური პედაგოგიკის აქტუალურ პრობლემას იმ სტუდენტების პროფესიული მომზადების კუთხით, რომლებიც სწავლობენ ინგლისურს, როგორც უცხო ენას. ნაშრომში წარმოდგენილია პოზიტიური პედაგოგიკის ფუნდამენტური ცნებები, რომლებიც ავითარებს მოსწავლეებში პოზიტიურ აზროვნებას. პოზიტიური პედაგოგიკა ვითარდება ოპტიმიზმის დიდაქტიკის ფარგლებში, რაც შესაძლებელს ხდის პედაგოგიური რესურსებისა და საშუალებების ეფექტურად გამოყენებას. უმაღლესი განათლების განვითარების ტენდენციები არა მხოლოდ პატივს სცემს უახლეს სასწავლო ტექნოლოგიებს და ზრუნავს პროფესიული აზროვნების ფორმირების მეთოდებზე, არამედ ცდილობს აღზარდოს 21-ე საუკუნის სპეციალისტი, როგორც შემოქმედებითი და ჰუმანური პიროვნება. სტატიაში ამ კონტექსტშია განხილულია პოზიტიური პედაგოგიკის სპეციფიკა და მოცემულია კონკრეტული რეკომენდაციები მეთოდებისა და პრაქტიკული ხასიათის ამოცანების სახით. ასევე, წარმოდგენილია ემოციური ინტელექტის კონცეფცია, რომელიც გულისხმობს თვითრეგულირებისა და კომუნიკაციის კონსტრუქციულად აგების უნარს. სტუდენტების პროფესიული განვითარებისათვის აუცილებელია ინგლისურის გაკვეთილებზე ემოციური სფეროს თანმდევი პროცესების მოდელირება. შესაბამისად, განხილულია მეთოდები, რომლებიც ხელს უწყობს სტუდენტების როგორც ემოციური ინტელექტის განვითარებას ინგლისურის გაკვეთილებზე, ისე ინგლისური ენის ეფექტურ ათვისებას.

საკვანძო სიტყვები: ემოციური ინტელექტი, პოზიტიური პედაგოგიკა, თანაგრძნობა, პოზიტიური აზროვნება, ოპტიმიზმის დიდაქტიკა.

პოზიტიური განათლების პრინციპების ინტეგრირება საუნივერსიტეტო სასწავლო გეგმებში შესაძლებელია და მიზანშეწონილია, რადგან ჩვენს მუდმივად ცვალებად სამყაროში კეთილდღეობა ისეთივე მნიშვნელოვანია, როგორც აკადემიური მიღწევა მდგრადი და ძლიერი მომავალი თაობის განვითარებისთვის. პოზიტიური განათლება ეფუძნება პოზიტიურ ფსიქოლოგიურ კვლევას და მიზნად ისახავს დაეხმაროს ყველას - იცხოვროს

სრულფასოვანი ცხოვრებით. უმაღლესი განათლების განვითარების ტენდენციები არა მხოლოდ პატივს სცემს უახლეს სასწავლო ტექნოლოგიებს და ზრუნავს პროფესიული აზროვნების ფორმირების მეთოდებზე, არამედ ცდილობს აღზარდოს 21-ე საუკუნის სპეციალისტი, როგორც შემოქმედებითი და ჰუმანური პიროვნება. პოზიტიური პედაგოგიკა და პოზიტიური ფსიქოლოგია (ლათინურიდან 'positivus' - დადებითი (<https://latin-dictionary.net/search/latin/positivus>)), როგორც სამეცნიერო ტენდენციები, დღეს აქტიური განვითარებისა და დამოუკიდებელ სამეცნიერო სკოლებში კონცეპტუალიზაციის ეტაპზეა. პოზიტიური პედაგოგიკის იდეები ჰუმანისტური პედაგოგიკის წიაღში დაიბადა. მისი გამორჩეული წარმომადგენლები - ი. კამენსკი, ჟ. რუსო, ი. პესტალოცი, ი.ფ. ჰერბარტი, შ. ამონაშვილი - თავიანთ ნაშრომებში საუბრობენ ადამიანის ჰუმანურობაზე, როგორც ბუნებით თანდაყოლილ თვისებაზე. პოზიტიური პედაგოგიკის მიზანია გამოავლინოს თითოეული ადამიანის პოზიტიური შესაძლებლობები, განუვითაროს პოზიტივის ძიების უნარი როგორც საკუთარ თავში, ისე სხვა ადამიანში და ზოგადად, გარემომცველ რეალობაში.

ცხოვრებაში უარყოფითი გამოვლინებების შესაძლებლობის აღიარებით, პოზიტიური პედაგოგიკა მოიაზრებს ადამიანის მიერ საკუთარი უარყოფითი თვისებების მართვის უნარის განვითარებას. ამას ხელს უწყობს ინდივიდის ყოველმხრივი პიროვნული ზრდა - ფიზიკური, მორალური, ინტელექტუალური და ემოციური. პოზიტიური აზროვნება არის ადამიანის სამყაროსადმი პოზიტიური დამოკიდებულების ჩამოყალიბებისა და პოზიტიური ცხოვრებისეული გამოცდილების მიღების საფუძველი. მნიშვნელოვანია არა მოვლენა, ფაქტი ან ფენომენი თავისთავად, არამედ მათი აღქმა და შეფასება ინდივიდის მიერ. მაშასადამე, პოზიტიური პედაგოგიკის უმთავრესი ამოცანაა ახალგაზრდაში პოზიტიური აზროვნების განვითარება, შემდეგ კი - მოვლენების, ქმედებებისა და სიტუაციების პოზიტიური კომპონენტების ძიების უნარების ჩამოყალიბება.

ამ მნიშვნელოვანი ამოცანის გადაჭრა შესაძლებელია პოზიტიური პედაგოგიკის სპეციალური მეთოდების მეშვეობით - პიროვნების პოზიტიური აზროვნების განვითარების პერსპექტიული ტექნოლოგიებით. პოზიტიური განათლება არის მეცნიერული მიმართულება პედაგოგიკის თეორიასა და პრაქტიკაში, რომელიც ავითარებს საჭირო პირობებს, შინაარსს, პრინციპებსა და ტექნოლოგიებს ისეთი პიროვნების აღზრდისთვის, რომელიც ხასიათდება განვითარებული პოზიტიური აზროვნებით, სამყაროსადმი გამოხატული დადებითი დამოკიდებულებით, პოზიტიური ქცევის გამოცდილებითა და საკუთარი ცხოვრების აშენების უნარით. ცხოვრებისადმი ამგვარი დამოკიდებულების ჩამოყალიბების ძირითადი პირობა ინდივიდის პოზიტიური აზროვნებაა.

პოზიტიური აზროვნება მჭიდრო კავშირშია „აზროვნების“ ცნებასთან. თანამედროვე ფსიქოლოგიაში არსებობს აზროვნებასთან დაკავშირებული მრავალი განსხვავებული თეორია, რომლებიც სწავლობს და აღწერს მის მექანიზმებს, პროცესებს, შესაძლებლობებს, განვითარების გზებსა და საშუალებებს. ასეთებია, მაგალითად, ასოციაციის თეორია, გემტალტ-ფსიქოლოგია, ბიჰევიორიზმი, ჟ. პიაჟეს კონცეფცია, აზროვნების სემანტიკური, საინფორმაციო-კიბერნეტიკური თეორიები, ე. გარდნერის მრავალმხრივი ინტელექტის თეორია და სხვ., თუმცა პოზიტიური აზროვნება შედარებით ახალი ტიპის აზროვნებაა თანამედროვე ფსიქოლოგიაში.

აღნიშნული პრობლემა ელოდება მის გადაწყვეტას და შესაბამისი პედაგოგიური ტექნოლოგიების სისტემის აგებას. პოზიტიური აზროვნება ყველაზე ნათლად ასახავს კავშირს ინდივიდის ინტელექტუალურ და ემოციურ სფეროებს შორის. აზროვნებისა და ემოციების კავშირისა და კორელაციის საკითხი შეისწავლეს დ. გოლემანმა, კ. იზარდმა, მ. სელიგმანმა, ა. ელისმა და სხვებმა.

აზროვნებასა და ემოციებს შორის ურთიერთობის ყველაზე განვითარებული თეორიაა ა. ელისის თეორია. მის მიერ შექმნილი „ABC ფორმულა“ გვიჩვენებს, რომ გამააქტიურებელი სიტუაცია ან მოვლენა (A) „იწვევს“ მოსაზრებებს სიტუაციის, აზრების, შეხედულებების და ა. შ. შესახებ (B), რომლებიც შედეგად „წარმოქმნიან“ ემოციებს და ქცევით პასუხებს (C). ამ მოდელის მიხედვით, აზროვნება არის პირველადი, რადგან სწორედ ის „ქმნის“ სხვადასხვა ემოციის გამოცდილებას, ემოციები კი ჩნდება ადამიანის აზრებისა და რწმენის შედეგად. ა. ელისის აზრით, მნიშვნელოვანია ინტერპრეტაცია და არა თავად ცხოვრებისეული სიტუაცია (ელისი, 1997: 23).

უცხოელი ექსპერტების არაერთი უახლესი კვლევა ეძღვნება გაკვეთილებზე პოზიტიური დამოკიდებულების შექმნის საკითხს, რომელიც ხელს უწყობს მოსწავლეთა მოტივაციას და ქმნის ღიაობისა და თანამშრომლობის ატმოსფეროს (Legendre, 2005; Cohen, 2006; Nault, Lacourse, 2008; Dubé & Tardif, 2010; Svinivki & McKeachie, 2011; Gaudreau, 2012; Ménard and St-Pierre, 2014). თუმცა, მკვლევართა დიდი ნაწილი არ გამოყოფს პოზიტიურ აზროვნებას, როგორც ცალკეულ ტიპს თავისი გამორჩეული თვისებებით, სტრუქტურითა და ფუნქციებით. ამ პრობლემისადმი მიძღვნილ სხვადასხვა კვლევაში გამოიყენება შემდეგი შინაარსის ტერმინები: სანოგენური, პოზიტიური, სწორი, რაციონალური, კონსტრუქციული, ოპტიმისტური, ჰარმონიული, შემოქმედებითი, სამკურნალო აზროვნება, დაბოლოს, იმედის პოზიციიდან აზროვნება.

საუბრობენ, ასევე, ეგრეთ წოდებულ „პოზიტიურ ინტელექტსა“ და მის კოეფიციენტზე – PQ. PQ გაგებულია, როგორც ინტელექტის პოზიტიურობის კოეფიციენტი და რაც უფრო

მაღალია ის, მით უფრო აქტიურად მოქმედებს გონება, როგორც თქვენი მოკავშირე. არც ისე ხნის წინ გამოჩნდა წიგნი-ტრენინგები პროდუქტიული აზროვნების უნარების განვითარების შესახებ (შირზად ჩამინი, 2017). პოზიტიური ფსიქოლოგია გაჩნდა 2000-იანი წლების დასაწყისში, როგორც ფსიქოლოგიის ინოვაციური განშტოება.

პოზიტიური განათლება ინტეგრირებული შეიძლება იყოს ნებისმიერ საგანმანათლებლო პროგრამაში. ბევრი საგანმანათლებლო დაწესებულება უკვე იყენებს მის გარკვეულ პრინციპებს, თუმცა, შესაძლოა, ჯერ კიდევ ბოლომდე არ ესმოდეს პოზიტიური ცოდნის ფორმირების პარადიგმა. პოზიტიურ პედაგოგიკას ზოგჯერ წარმატების პედაგოგიკასაც უწოდებენ და ის ვითარდება ოპტიმიზმის დიდაქტიკის ფარგლებში. ეს უკანასკნელი წყვეტს ოპტიმიზმის განვითარების პრობლემას, კერძოდ, უმაღლესი განათლების ფარგლებში. ოპტიმიზმის დიდაქტიკა იკვლევს პედაგოგიური რესურსებისა და წარმატების სიტუაციის ეფექტური გამოყენების გზებს.

პოზიტიური პედაგოგიკა ემყარება ადგილობრივი და უცხოელი მეცნიერების მიერ შემუშავებულ ფსიქოლოგიის, პედაგოგიკის და ფილოსოფიის ცნებებს. იგი ეყრდნობა შემდეგ კონცეფციებს: 1. კ როჯერსის სრული ფუნქციონირების ფსიქოლოგიური კონცეფცია, რომელიც თვლის, რომ ოპტიმიზმი ინდივიდის თანდაყოლილი სურვილია სრული და პოზიტიური თვითრეალიზაციის მიზნის მისაღწევად. მისი ნაწილი არის წარმატებისკენ სწრაფვა და მიღწევის მოტივაცია (Rogers C R, 1965); 2. მ. სელიგმანის ოპტიმალური ფუნქციონირებისა და შეგნებული ოპტიმიზმის ფილოსოფიური კონცეფცია. ის გულისხმობს სიტუაციისა და მიღწეული შედეგების პოზიტიური ანალიზის, მათი წარმატების შეფასების უნარ-ჩვევების გამომუშავების შესაძლებლობას. სიტუაციისა და მოქმედების გზის შეგნებულად არჩევის უნარის შესაძლებლობა ხელს უწყობს წარმატებას და სირთულეების დაძლევას (სელიგმანი, ფლოურიში, 2001, 2011); 3. შ. ამონაშვილის „თანამშრომლობის სიხარულის“ პედაგოგიური კონცეფცია, რომელიც ითვალისწინებს დადებითად მიმართული პედაგოგიური მეთოდების ერთობლიობას, რის შედეგადაც ყალიბდება ხელსაყრელი ფსიქოლოგიური კლიმატი (ამონაშვილი, 2014).

ცნებას - „ემოციური ინტელექტი“ (ემოციური ინტელექტი, EI) - უმთავრესად გამოყოფენ, როგორც ინდივიდის დამოუკიდებელ უნარს, რადგან ხშირია შეუსაბამობა ინდივიდის ინტელექტის ზოგად დონესა და საზოგადოებასთან მისი ურთიერთქმედების წარმატებას შორის. დ. გოლემანის აზრით, ემოციური ინტელექტი არის საკუთარი ემოციებისა და სხვა ინდივიდების ემოციების გაცნობიერების უნარი საკუთარი თავისა და სხვების მოტივაციის მიზნით, ემოციების უკეთ რეგულირებისთვის საკუთარ თავთან და სხვებთან ურთიერთობისას (გოლემანი, 1998: 65). ფსიქოლოგიურ მეცნიერებაში ემოციური ინტელექტის

პრობლემა განიხილეს პ. სალოვეიმ და ჯ. მაიერმა, რომლებმაც შემოიღეს ტერმინი „ემოციური ინტელექტი“, როგორც ინტელექტის ერთ-ერთი მთავარი სახეობა (Salovey, Mayer, 1990). ემოციური ინტელექტი შეისწავლეს, ასევე, გამოჩენილმა უცხოელმა მეცნიერებმა რ. ბარ-ონი და პ. გარდენი (Bar-On, 2004; Gardner, 1993).

ემოციური ინტელექტი აერთიანებს პიროვნების უნარს - აწარმოოს ეფექტური კომუნიკაცია სხვათა ემოციების გაგების მეშვეობით, დაარეგულიროს საკუთარი ემოციები და ზემოქმედება მოახდინოს კომუნიკაციის პარტნიორის ემოციურ მდგომარეობაზე. თვითრეგულირების უნარი და კომუნიკაციის კონსტრუქციულად ჩამოყალიბების უნარი პედაგოგის პროფესიულ საქმიანობაში ყველაზე მნიშვნელოვანი თვისებებია. სხვადასხვა სტატუსის, პროფესიონალიზმისა და ასაკის მქონე ადამიანებთან კომუნიკაცია მას აძლევს კომუნიკაციის არავერბალური კომპონენტების გაანალიზებისა და სწრაფად და ეფექტურად ორიენტირების საშუალებას განსხვავებულ სიტუაციებში. სტუდენტების პროფესიულ განვითარებაში ეს პროცესები უნდა იყოს მოდელირებული ინგლისურის გაკვეთილებზე. განვიხილოთ რამდენიმე მეთოდი, რომლებიც ხელს უწყობს სტუდენტთა ემოციური სფეროს აქტუალიზაციას ინგლისური ენის შესწავლისას, რაც განაპირობებს მის უფრო ეფექტურ ასიმილაციას.

განვიხილოთ, რა კონკრეტული ხერხები შეიძლება გამოვიყენოთ პოზიტიური პედაგოგიკის კონცეფციის, როგორც უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლის ეფექტიანობის გაზრდის ინსტრუმენტის, სასწავლო პრაქტიკაში ჩართვისათვის. კომუნიკაციური მიდგომის მეთოდოლოგიურ პირობებში წყვილებსა და ჯგუფში პრიორიტეტული მუშაობისას მნიშვნელოვანია მხარდაჭერა, ეფექტური ურთიერთქმედება და მრავალფეროვანი ემოციური მდგომარეობა. სტუდენტთა ჯგუფში მუშაობის ინტერაქტიული ფორმა განსაზღვრავს ტექნიკისა და დიდაქტიკური სასწავლო საშუალებების ერთობლიობას. ისინი მიზნად ისახავს ემოციური კომფორტის უზრუნველყოფას განსხვავებული ენობრივი უნარებისა და ემოციური გამოცდილების მქონე სტუდენტებისთვის.

1. მაგალითად, ჯგუფის მონაწილეს ეძლევა დავალება - ისაუბროს მისთვის მნიშვნელოვან მოვლენაზე ან თემაზე „ჩემი საუკეთესო დღე“. ჯგუფის სხვა სტუდენტების ამოცანა იქნება მაქსიმალური რაოდენობით დამაზუსტებელი კითხვების დასმა, თითოეული სწორი პასუხისთვის ქულების მინიჭებით. სტუდენტების გუნდებად დაყოფით, შეგიძლიათ ხარისხობრივად გააძლიეროთ კონკურენციის ელემენტი: *«The best day of my life. My perfect day was, when my friends invited me to go to the picnic. It was a sunny and warm day. We went to the park and made a fire. Everything was wonderful. We was playing different games and talking. I can say, that it was my best day».*

2. კიდევ ერთი საინტერესო ამოცანა შეიძლება იყოს სტუდენტების მიერ მათი შეხედულებისამებრ მადლობის წერილის დაწერა. ეს ამოცანა ეხება მადლიერების კონცეფციას პოზიტიურ ფსიქოლოგიაში. ის შეიძლება იყოს სიტყვიერი (1) ან წერილობითი (2) მადლიერება მილოცვისთვის: (1) *Thank for your great gift!; Thanks for making me feel the special atmosphere of this fete today!; I appreciate your efforts very much! I send you a very warm thank you for the invitation!;* (2) *Dear Alex, My sister and I thank you for the wonderful present sent by you on Saturday. This gadget not only looks nice but does well all its functions. Really, she has always wanted to have a tablet. Thanks for you there is no need to buy it. Now she is only learn how to use it and there is no others activities for her. Thank you. Yours cordially, John.*

3. უცხო ენის მასწავლებლის არსენალში არის საკმარისი რაოდენობის მეთოდები და ტექნიკა, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას სტუდენტების ბედნიერების თემატიკისა და ადამიანის ცხოვრებაში პოზიტიური ემოციების როლის შესასწავლად. ამგვარად, შესაძლებელია შერჩეულ იქნას საინტერესო ფაქტები და სტატისტიკა შესაბამის თემასთან დაკავშირებით, ან კიდევ თამაში «Do you believe that...?» / „გჯერა, რომ ...?“. ასევე, შესაძლებელია კოლექტიური კვლევითი პროექტის „იფიქრე პოზიტიურად“ შეთავაზება და გზების მოძიება, რომლებიც დაეხმარება ისეთი ჩვევებისგან თავის დაღწევაში, რომლებიც ადამიანს ნაკლებად ბედნიერს ხდის.

4. უკუკავშირი და კომუნიკაციის ვერბალური და არავერბალური საშუალებების კომბინაცია ასევე შეიძლება გამოყენებულ იქნას, როგორც ემოციური ინტელექტის ერთ-ერთი საშუალება. ინგლისურის გაკვეთილებზე დიალოგის აგებისას, აუცილებელია ყურადღების მიქცევა მეტყველების განვითარების შემდეგ ასპექტებზე: ნათქვამის ინტონაციის ადეკვატურობა, დიალოგის ძირითადი სტრუქტურების აგების უნარი, კომუნიკაციური სიტუაციის სწორი ემოციური და შეფასებითი დამოკიდებულება, სახის გამომეტყველებისა და შესტების ენის ადეკვატური და აქტიური გამოყენება. მაგალითად, მოცემულია დავალება: „შეადგინეთ დიალოგი ბედნიერების ან ბედნიერი ადამიანის თემაზე ინგლისურად (6-...20 სტრიქონი)“: «*Are you happy? -Yes I am. -Why are you happy? -Because all members of my family is good, I have good job, I have a dream and soon it will come true. -Do you think it is enough for being happy? -I think yes! -But I know you have some problems with your neighbours, you lost your keys yesterday and car doesn't work. How can you be happy? -I can't say that these are problems. These are things that happen every day and there is no sense in pay much attention to it. I know that everything will be good. -You are lucky? »*, etc.

5. პრაქტიკულ გაკვეთილებზე სასურველია შემოთავაზებული საგანმანათლებლო ენობრივი მასალის ფორმების დივერსიფიკაცია, ისტორიული და კულტურული რესურსის და

სხვადასხვა სახის კონტროლის, თამაშის თუ სიტუაციების გამოყენებით. ამის წყალობით, სტუდენტებს ეძლევათ შესაძლებლობა - ითანამშრომლონ ერთმანეთთან, ადეკვატურად უპასუხონ წინააღმდეგობებს, დაეჭვდნენ, გაითვალისწინონ სხვისი აზრი და ა. შ. დიდაქტიკური ენობრივი მასალის არჩევისას, აუცილებელია ხაზგასმით აღვნიშნოთ სტუდენტთა პირადი გამოცდილება და შემეცნებითი აქტივობის ინდივიდუალური სტილი.

6. თითოეული კონკრეტული გაკვეთილის მსვლელობისას, უნდა მიმართოთ ემოციური მხარდაჭერის საშუალებებს და ვეცადოთ ფსიქოლოგიურად კომფორტული ატმოსფეროს შევქმნათ, სავარჯიშოს სირთულის, ტემპისა და რეჟიმის არჩევის გათვალისწინებით. ემოციების აღწერისას, შესაძლებელია განვიხილოთ ისინი მათი საპირისპირო მნიშვნელობების შესაბამისად. ემოციების აღწერის ერთ-ერთი მთავარი სირთულე იქნება ის, რომ სტუდენტებმა სიტყვიერად უნდა გადმოსცენ მათი ემოციური განცდების ნიუანსები. ლექციაზე ემოციური კომპეტენციების განვითარებისთვის ჩვენ შეგვიძლია შევთავაზოთ საკმაოდ ფართოდ გამოყენებული მინიდიאלოგები: « - *Oh, John. Thank you kindly for helping me to fix my car. I'm very grateful to you for that. - You're welcome. No problem at all. I'm happy to help! - I really appreciate it*»; « - *Thanks for inviting me to the party, Helen! - It's my pleasure, Mark. Oh, your present is so nice! I don't know what to say! You shouldn't have! - I hope you like it. - Thanks ever so much!* ».

7. თანაგრძნობის განსავითარებლად, ჩვენ ვიყენებთ კომპლიმენტ-შექების სავარჯიშოებს, მეგობრებისა და ნაცნობების შესახებ აზრების გაცვლისას. დავალება ითვალისწინებს, ასევე, ზედსართავი სახელების გამოყენებას, რომლებიც აღწერს საქმიან თვისებებს, მუშაობის სტილს, გონებრივ შესაძლებლობებს, ქცევას. შემოთავაზებულია შემდეგი ლექსიკის გამოყენება: *active, adaptable, cheerful, competitive, creative, easygoing, friendly, generous, honest, intellectual, reliable, self-confident, successful, tactful, etc.*

8. ღიაობა, მოქნილობა შეიძლება გამოვლინდეს ისეთ სავარჯიშოებში, როგორცაა „ჩვენ ვაძლევთ რჩევებს“. მაგალითად, აუცილებელია სტუდენტებს ავუხსნათ, რომ კითხვის სახით რჩევა მიიღება თავაზიანად და შეუმჩნეველად, რაც ხელს შეუწყობს თავაზიან ადამიანად გამოვლენას. მსგავსი რჩევის მაგალითებია: *Why don't you...? How about...? Have you tried...? Have you thought about...? Have you considered...?*

9. ემოცია მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ცხოვრებაში, ის ადამიანის საქმიანობის სამოტივაციო საფუძველს ქმნის. ნებისმიერი ემოცია აუცილებლად პოულობს თავის გამოხატულებას მეტყველებაში და ასეთ შემთხვევებში ხდება ემოციურად მნიშვნელოვანი ინფორმაციის გაცვლა. უცხო ენის გაკვეთილზე ბუნებრივია განხილულ იქნას სტუდენტური ან ქალაქის ცხოვრების რამდენიმე პრობლემა: « - *Do you like studying at the University? - Yes, I have*

excellent teachers and wonderful classmates. – Were you invited to a student's party? – Yes, it will be great! – We are going there with Alexander, you can come with us.– Yes, it will be fun together». ". ასევე, შესაძლებელია არჩევანის შეთავაზება - დისკუსია სოციალური ქსელების სტატუსის თემაზე ინგლისურად, მისი ინტერპრეტაციის სხვადასხვა მიდგომის შესაძლებლობის გათვალისწინებით, საკამათო დებულებების არსებობა. სოციალური ქსელის პროფილებს აქვს სპეციალური ველი მიმდინარე სტატუსის მითითებისთვის, მომხმარებლის განწყობის ან მდგომარეობის გამოხატვისთვის: *Don't Worry, Be Happy!; Never stop dreaming!; Fortune favors the brave!* და ა. შ.

10. როდესაც განიხილავთ თემას - „ბედნიერება“, შეგიძლიათ გააანალიზოთ ცნობილი ადამიანების გამონათქვამები. ამასთან დაკავშირებით, მოვიყვანოთ გასული საუკუნის გამოჩენილი მუსიკოსის, ჯონ ლენონის ცნობილი ფრაზა: *«When I was 5 years old, my mother always told me that happiness was the key to life. When I went to school, they asked me what I wanted to be when I grew up. I wrote down «happy». They told me I didn't understand the assignment, and I told them they didn't understand life».* ან კიდევ, - ალბერტ შვაიცერის ნათქვამის ინტერპრეტაცია: *«Success is not the key to happiness. Happiness is the key to success».*

ამრიგად, პოზიტიური პედაგოგიკის კონცეფცია ხელს უწყობს სწავლის ეფექტურობის გაზრდას, მათ შორის - უმაღლესი განათლების სფეროში. ინგლისური ენის სწავლების პროცესში პედაგოგებმა ყურადღება უნდა მიაქციონ არა მხოლოდ ენობრივი უნარების განვითარებას, არამედ სტუდენტთა ემოციური ინტელექტის ჩამოყალიბებას, როგორც მათი მომავალი პროფესიონალიზმის მაჩვენებელს. სწორი ემოციური და შეფასებითი დამოკიდებულება კომუნიკაციური სიტუაციის მიმართ, მეთოდებისა და დიდაქტიკური სასწავლო საშუალებების ერთობლიობა მიზნად ისახავს სტუდენტთა ემოციური კომფორტის უზრუნველყოფას და ემოციური ინტელექტის განვითარებას, რაც საზოგადოებასთან წარმატებული ურთიერთობის საწინდარია.

ლიტერატურა:

Bar-On, R. (2004). Bar-On Emotional Quotient Inventory (EQ-i): A Measure of Emotional Intelligence. Technical Manual. Toronto. Canada: Multi-health Systems.

Cohen, J. (2006). Social, emotional, ethical, and academic education: creating a climate for learning, participation in democracy, and well-being. *Harvard Educational Review* 76 (2). pp.201-237.

Dubé, M. et Tardif, J. (2010). *Mémento pédagogique: petit guide pour grands enseignants*. Rimouski : UQAR.

Ellis A., Dryden W. (1997). *The Practice of Rational Emotive Behavior Therapy*. New York: Springer Publishing Company.

Gardner, H. (1993). *Multiple Intelligences: The Theory in Practice*. New York: Basic Book.

Gaudreau, N. et de Grandpré, M. (2012). Promouvoir les comportements positifs des étudiants par une gestion de classe efficace. *Le Tableau*. Volume 1. No 6.

Goleman, D. (1998). *Working with emotional Intelligence*. New York: Bantam Books.

Izard, C. (1991). *The Psychology of Emotions*. New York: Plenum.

Legendre, R. (2005). *Dictionnaire actuel de l'éducation* (3e éd.). Montréal : Guérin Éditeur.

Mayer, J. D., Salovey, P., Caruso, D. R., & Sitarenios, G. (2001). Emotional intelligence as a standard intelligence. *Emotion*, 1(3), P. 232–242. <https://doi.org/10.1037/1528-3542.1.3.232>

Ménard, L. et St-Pierre, L. (2014). *Se former à la pédagogie de l'enseignement supérieur*. Montréal : Association québécoise de pédagogie collégiale (AQPC).

Nault, T. et Lacourse, F. (2008). *La gestion de classe. Une compétence à développer*. Anjou: Les Éditions CEC.

O'Neill, S. C. et Stephenson, J. (2011). The Measurement of Classroom Management Self-Efficacy : a Review of Measurement Instrument Development and Influences. *Education Psychology*, 31(3), 261-299.

Rogers C. R. (1965). The concept of the fully functioning person *Pastoral Psychology*. 16: 21-33. DOI: 10.1007/Bf01769775

Salovey P., Mayer D. (1990). *Emotional Intelligence // Imagination, Cognition and Personality*. Vol. 9. P. 185-211.

Seligman, M. E. P. *Flourish*. (2011). A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being / Martin E. P. Seligman. New York: Free Press

Shirzad Chamin. (2017). *Pozitivnyy intellekt. Pochemu tol'ko 20% lyudey po-nastoyashchemu raskryvayut svoy potentsial i kak popast' v ikh chislo*. Moskva, Eksmo.[Shirzad Chamin. (2017). *Positive Intelligence. Why only 20% of people truly reach their potential and how to become one of them*. Moscow: Eksmo].

Svinivki, M. et Mc Keachie, W-J. (2011). *Mc Keachie's teaching Tips: Strategies, Research, and Theory for College and University Teachers*. Belmont: Wadsworth, Cengage Learning.

Амонашвили, Ш. А. - *Основы гуманной педагогики. Улыбка моя, где ты? Книга 1*.Изд. «Свет». 2014.

Online sources:<https://pedagogie.quebec.ca/le-tableau/promouvoir-les-comportements-positifs-des-etudiants-par-une-gestion-de-classe-efficace>; Étudier à l'américaine : trois questions à Karine Chauv,

directrice du CEFAM à Lyon <https://www.letudiant.fr/etudes/ecole-de-commerce/etudier-a-l-americaine-3-questions-a-karine>

Leila Diasamidze, Teona Tedoradze

Batumi Shota Rustaveli University

Implementing Positive Pedagogy in Teaching English as a Foreign Language

Abstract

The present contribution is devoted to the implementation of ideas of positive pedagogy in teaching English as a foreign language. The paper presents the basic concepts of positive pedagogy, which enhances positive thinking in students. Positive pedagogy develops within the framework of the didactics of optimism, which makes it possible to use pedagogical resources and means efficiently. From this perspective, the overview of the specifics of positive pedagogy is provided and recommendations are suggested in the form of techniques and tasks of a practical nature. The concept of emotional intelligence, which implies the ability to self-regulate and to constructively build communication, is also considered. In the professional development of students, it is essential to model the indicated processes of the emotional sphere in English classes. In particular, the paper discusses techniques that foster the development of students' emotional intelligence through teaching English while contributing to its effective assimilation simultaneously.

Keywords: emotional intelligence, positive pedagogy, empathy, positive thinking, didactics of optimism.

რეკენზენტო: პროფესორი მანანა მიქაძე